

E-konsultatsiooni saatekirja ja selle vastuse nõuded perearsti poolt patsiendi suunamisel psühhiaatria e-konsultatsioonile tervise infosüsteemi vahendusel
(vastavalt Eesti Perearstide Seltsi ja Eesti Psühhiaatrite Seltsi sõlmitud kokkuleppele)

Enne e-konsultatsiooni tuleb patsiendilt küsida nõusolekut e-konsultatsiooni tegemiseks ning täpsustada asutus, kes e-konsultatsiooni annab.

A. Patsient suunatakse e-saatekirjaga psühhiaatri e-konsultatsioonile alljärgnevate juhtude või seisundite korral:

1. psüühikahäire ravi korrigeerimiseks, kui senine ravi pole andnud tulemusi, on põhjustanud häirivaid kõrvaltoimeid või esineb ebasobivaid koostoimeid teiste raviskeemis olevate ravimitega;
2. psüühikahäire diagnoosimiseks, täiendavate uuringute vajaduse hindamiseks (sh psühholoogilised uuringud);
3. psüühikahäire edasise käsitlemise suhtes nõuannete saamiseks (sh mittefarmakoloogilised sekkumised, väheintensiivsed psühhosotsiaalsed sekkumised);
4. kui patsient tarvitab bensodiasepiini suuremas koguses, kui on sätestatud ravijuhendis ja sotsiaalministri 18. veebruari 2005. a määruses nr 30 „Ravimite väljakirjutamine ja apteekidest väljastamine ning retsepti vorm“ sätestatud koguses;
5. suurtes kogustes ja/või regulaarselt bensodiasepiini kasutavad patsiendid alternatiivsete ravivõimaluste leidmiseks kui suunava arsti poolt kasutusele võetud meetmed pole tulemusi andnud, sh sõltuvuse raviks ja mitme psühhootilise aine tarvitamise häire korral.

B. Patsienti ei suunata saatekirjaga psühhiaatri e-konsultatsioonile alljärgnevatel juhtudel:

1. vältimatut psühhiaatrilist abi vajavate seisundite korral (sh tahtest olenematu ravi vajaduse olemasolul);
2. suitsiidiriski hindamiseks;
3. ägedate võõrutusseisundite korral, millal suunatakse patsient erakorralise meditsiini osakonda;
4. kui probleemi käsitlemiseks on riiklikult tagatud mõni muu vajaduspõhine sekkumine või Tervisekassa psühhiaatria eriala lepingupartnerid vajaduspõhist sekkumist ei osuta;
5. kui probleemi käsitlemiseks on vajaduspõhine sekkumine kättesaadav vaimse tervise astmelise abi mudeli esimestel astmetel: baasaste (iseseisev eneseabi), 1. aste (eneseabi e-kursus) ja 2. aste (toetatud väheintensiivsed psühholoogilised sekkumised).

C. Määruse „Tervise infosüsteemi andmekoosseisud ja nende esitamise tingimused“ nõuete kohaselt tuleb vormistatud saatekirjale ja saatekirja vastusele esitada järgnevad patsiendi seisundi kohta käivad kliinilised ja muud andmed:

1. Saatekirjal tuleb esitada järgnev informatsioon:

- 1.1 konsulteerimist vajav küsimus või hüpotees;
- 1.2 psühhiaatrilise probleemi kirjeldus, saatekirja koostaja hinnang patsiendi psüühilisele seisundile, psüühikahäire mõju patsiendi igapäevasele toimetulekule, õpingutele, tööle;
- 1.3. anamnees ja olulised taustaandmed (sh lapsea psühhomotoorse arengu iseärasused ja kõrvalekalded selles, traumaatilised elusündmused, psüühikahäire(te)/psüühiliste probleemide esmane avaldumine, psüühikahäire dünaamika (varasemad ägenemised, remissioonid, degradatsioon), käesoleva psüühikahäire (episoodi) avaldumise algus, dünaamika, võimalikud psühhogeensed tegurid, tugivõrgustiku olemasolu, suhted, muud olulised andmed eluviisi kohta, teistelt saadud info patsiendi psüühilise seisundi ja toimetuleku kohta);
 - 1.3.1. alkoholi ja teiste psühhoaktiivsete ainete tarvitamise anamnees;
- 1.4. psüühikahäire diagnoosimiseks ja raviks seni rakendatud sekkumised;
 - 1.4.1. psüühikahäire diagnoosimiseks läbiviidud uuringute tulemused, mis ei ole leitavad digiloos (näiteks psühholoogilised testid: EEK, AUDIT, MMSE jm);
 - 1.4.2. varasem ja käesolev psüühikahäire ravi: ravimi nimetus, annus, ravi kestvus, ravi katkestamise/lõpetamise põhjus, ravimi tarvitamisel avaldunud kõrvaltoimed;
 - 1.4.3. kui patsient tarvitab bensodiasepiine, siis on vaja märkida, millistel näidustustel alustati ravi bensodiasepiinidega, miks on vajalik nende ravimitega jätkamine antud raviskeemi alusel, kas on üritatud bensodiasepiinidest võõrutamist, annuse alandamist; kui, siis mil viisil; kui, siis kas on õnnestunud või miks on ebaõnnestunud jne);
 - 1.4.4. muud rakendatud sekkumised: väheintensiivsed psühhosotsiaalsed sekkumised, psühhoteraapia, neuromodulatsioon jm (tõhusus, talutavus);
 - 1.4.5. käesolev kehtiv raviskeem (kõigi ravimite osas), hinnang patsiendi ravikoostöövalmidusele;
- 1.5. teiste eriarstide otsused, mis ei ole leitavad digiloos või mille eraldi äramärkimist peab saatekirja koostaja oluliseks;
- 1.6. muude eelnevate uuringute ja analüüside tulemused, mis ei ole leitavad digiloos või mille eraldi äramärkimist peab saatekirja koostaja oluliseks;
- 1.7. kaasuvad haigused ja seisundid, mis ei ole leitavad digiloos või mille eraldi äramärkimist peab saatekirja koostaja oluliseks;
- 1.8. psüühilise seisundi kirjeldus:

	Kirjeldus
Emotsionaalne seisund (meeleolu, ärevus, pingeline, ärrituvus jm)	
Tahteaktiivsus, käitumine (tahteaktiivsus alanenud/kõrgenenud, rahutus, pidurdatus, sundkäitumine, impulsiivsus, agressiivsus (enda, teiste, asjade suhtes) jm)	
Kognitiivne tegevus (vaimne võimekus, keskendumine, mälu jm)	
Psühhootilised sümptomid (luulumõtted, meelepetted jm)	
Uni (liigunisuus, unetus, uinumisraskused, öine ärkamine jm)	

Isu (suurenenud, vähenenud, toitumise ja söömiskäitumise eripärad)	
Muud sümptomid	

2. E-konsultatsiooni vastuse korral antava saatekirja vastusel tuleb 15 tööpäeva jooksul esitada:

- 2.1. kliiniline diagnoos (diagnoosi kood ja nimetus RHK-10 järgi) juhul, kui eriarsti poolt on enne diagnoos püstitatud, vastasel juhul on tegemist esialgse diagnoosiga või selle hüpoteesiga;
- 2.2. diagnostika ja ravisoovitused (sh soovituslik ravi kestvus; millal ja mille alusel hinnata ravi jätkamise/korrigeerimise vajadust; soovitatud ravimite sagedasemad võimalikud koos- ja kõrvaltoimed, nende käsitus, sh bensodiasepiinidega ravi kestvuse, jätkamise ja võõrutamise osas).

3. E-konsultatsiooni korral võetakse ravi üle juhul:

- 3.1. kui e-konsultatsiooni kirjelduse põhjal ilmneb, et probleemi keerukuse või kaasuvate raskete psüühikahäirete tõttu on mõistlik ravi jätkamine psühhiaatri poolt.

4. E-konsultatsiooni korral ravi ülevõtmisega (e-konsultatsiooni vastuse liik vastavalt vastuvõtt 7p jooksul, 8-42p jooksul, rohkem kui 42p pärast) tuleb saatekirja vastusel esitada järgnev informatsioon:

- 4.1. võimalusel eriarsti või vaimse tervise õe vastuvõtule tulemise kuupäev, kellaaeg, koht, spetsialisti nimi;
- 4.2. vastuvõtule tulemiseks eelnevalt vajalik täiendav informatsioon.